

सूर्यविनायक नगरपालिका

नगर कार्यपालिकाको कार्यालय

कटुञ्जे, भक्तपुर
बागमती प्रदेश, नेपाल

प.सं. ०७७/७८

च.नं. २२०८

२०७७।१।२०

श्री बडा कार्यालय सबै (१०)

सूर्यविनायक नगरपालिका, भक्तपुर ।

विषय: सूचना टाँस सम्बन्धमा ।

प्रस्तुत विषयमा यस नगरपालिकाको सातौ नगरसभाबाट आ व २०७७।०७८ को लागि स्वीकृत कृषि विकास कार्यक्रम (शासी) अन्तर्गत फलफूल दशक अन्तर्गत स्थानीय तहमा सुन्तलाजात (सुन्तला कागती जुनार) बिरुवा रोपण अभियान कार्यक्रम ५० प्रतिशत अनुदान शीर्षकमा रु. १०,००,०००।००(अक्षेर्षी रु. दशलाख मात्र) बिनियोजित भएको हुँदा फलफूल दशक कार्यक्रम अन्तर्गत फलफूल बिरुवा रोपण तथा फलफूल खेती प्रवर्धन कार्यक्रम सञ्चालन प्रक्रिया २०७७ मा भएको व्यवस्था अनुसार इच्छुक व्यवसायिक कृषक/विदेशबाट फर्केका युवाहरु/प्रधानमन्त्री स्वरोजगार कार्यक्रममा सूचीकृत युवाहरु, निजी कृषिफर्म, कृषक समुह तथा सहकारीहरु, स्थानीय युवा कलबहरु, स्थानीय उपभोक्ता समितिले बडा कार्यालयको सिफारीस सहित प्रस्ताव पेश गर्न यस कार्यालयबाट मिति २०७७।१।२० गते प्रकाशित सूचना यसैसाथ राखी पठाइएको छ। तहाँ कार्यालयको सूचना पाठीमा टाँस गरी सोको जानकारी अनिवार्य पठाई दिनुहुन निर्देशानुसार अनुरोध छ।

शान्तला बुढाथोकी
सहायक निर्देशक

०।८

प.सं. ०७७/७८
च.नं. :

सूर्यविनायक नगरपालिका नगर कार्यपालिकाको कार्यालय

कटुञ्जे, भक्तपुर
बागमती प्रदेश, नेपाल

२०७७।११।२०

सूचना ।

सूचना ॥ ।

सूचना ॥ ॥

प्रस्तुत विषयमा यस नगरपालिकाको सातौ नगरसभाबाट आ.व. २०७७।०७८ को लागि स्वीकृत कृषि विकास कार्यक्रम (शास्ती) अन्तर्गत फलफूल दशक अन्तरगत स्थानीय तहमा सुन्तलाजात (सुन्तला कागती जुनार) बिरुवा रोपण अभियान कार्यक्रम ५० प्रतिशत अनुदान शीर्षकमा रु. १०,००,०००।०० (अक्षेरुपी रुदशलाख मात्र) विनियोजित भएको हुँदा फलफूल दशक कार्यक्रम अन्तर्गत फलफूल बिरुवा रोपण तथा फलफूल खेती प्रवर्धन कार्यक्रम सञ्चालन प्रक्रिया २०७७ मा भएको व्यवस्था अनुसार इच्छुक व्यवसायिक कृषक/विदेशबाट फर्केका युवाहरु/प्रधानमन्त्री स्वरोजगार कार्यक्रममा सूचीकृत युवाहरु, निजी कृषिफर्म, कृषक समुह तथा सहकारीहरु, स्थानीय युवा क्लबहरु, स्थानीय उपभोक्ता समितिले वडा कार्यालयको सिफारीस सहित प्रस्ताव पेश गर्न सूचना प्रकाशन गरिएको छ । सुचना प्रकाशन भएको मितिले ३० दिन अर्थात् मिति २०७७।१२।२० गतेसम्म यस कार्यालयमा प्रस्ताव पेश गर्न गराउनु हुन सम्बन्धित सबैमा जानकारी गराइन्छ । साथै थप जानकारीको लागि कृषि विकास शाखामा सम्पर्क गर्न सकिनेछ ।

तपसिल:

१. फलफूल दशक कार्यक्रम अन्तर्गत फलफूल बिरुवा रोपण तथा फलफूल खेती प्रवर्धन कार्यक्रम सञ्चालन प्रक्रिया २०७७ बमोजिम हुनेछ ।

कार्यक्रमको नाम: फलफूल दशक अन्तरगत स्थानीय तहमा सुन्तलाजात (सुन्तला, कागती, जुनार) बिरुवा रोपण अभियान कार्यक्रम ५० प्रतिशत अनुदान ।

विनियोजित रकम रु. १०,००,०००।०० (दशलाख)

आवश्यक कागजातहरु:

१. कार्यक्रम मागको निवेदन
२. सम्बन्धित निकायमा कृषक समूह/कृषि सहकारी/संस्था/समिति/कृषि फर्म दर्ता तथा नविकरण भएको प्रमाण पत्रको प्रतिलिपि
३. कार्यक्रम सञ्चालन हुने स्थान(जग्गा/जमिन) को स्वामित्व खुल्ने कागजात वा भाडाको जग्गा भएमा कम्तीमा १० वर्षको भाडा समझौता पत्रको प्रतिलिपि ।
४. निवेदकको नागरिकता वा परिचय खुल्ने प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि ।
५. निजी जग्गामा फलफूल खेती विस्तार गर्नको लागि कम्तीमा २ रोपनी क्षेत्रफल हुनुपर्ने ।
६. निजी जग्गामा फलफूल बिरुवा रोपण गर्दा आवेदकको कार्य योजना र लागत इष्टिमेट अनिवार्य हुनु पर्ने ।
७. सार्वजनिक जग्गामा फलफूल बिरुवा रोपण गर्नको लागि ३ देखि ५ वर्षसम्मको कार्य योजना बनाइ पेश गर्नुपर्ने ।
८. सम्बन्धित वडा कार्यालयको सिफारीस पत्र ।

X
कमल ज्ञवाली
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

श्रीमान् प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतज्यू
सूर्यविनायक नगरपालिका,
कटुञ्जे भक्तपुर ।

मिति:

विषय: फलफूलको विरुद्धा माग सम्बन्धमा ।

प्रस्तुत विषयमा हाम्रो
कृषि फर्मको निर्णय अनुसार तपसिलका कागजात सहित फलफूलका विरुद्धा माग गर्न यो आवेदन पेश गरेको छु ।

तपसिल:

क्र सं	फलफूलको विरुद्धाको नाम	विरुद्धा संख्या	बगैचा स्थापना गर्ने जग्गा क्षेत्रफल/रोपनी
१	सुन्तला		
२	कागती		
३	जुनार		
जम्मा			

आवश्यक कागजातहरू:

- आवश्यक विरुद्धा संख्या खुल्ने खालको प्रस्ताव वा आवेदन ।
- प्रस्ताव पेश गर्ने फर्म/कृषक समुह वा कृषि सहकारी संस्थाका अध्यक्ष प्रतिनिधीको नागरिकताको प्रतिलिपी ।
- फर्म वा समुह, सहकारी दर्ता प्रमाणपत्र, पान दर्ता प्रमाण पत्र, कर तिरेको प्रमाण पत्र(करचुक्ता), कार्य समितिको निर्णय आदि ।
- बगैचा स्थापना गर्ने स्थान वा जग्गाको क्षेत्रफल खुल्ने जग्गाधनी पुर्जाका प्रतिलिपीहरू ।
- सम्बन्धित वडा कार्यालयको सिफारीस ।
- लागत साझेदारी(लागत सहजिकरण) गर्न सकिने प्रतिवद्धता सहितको प्रस्तावित कार्य योजना ।

समुह/सहकारी वा फर्मको नाम:

दस्तखत:

प्रतिनिधीको नाम:

समुह/सहकारी वा फर्मको छाप:

सम्पर्क नं:

४. फलफूल दशक कार्यक्रम अन्तर्गत फलफूल विरुद्धा
रोपण तथा फलफूल खेति प्रवर्धन कार्यक्रम सञ्चालन
प्रक्रिया, २०७७

नेपाल सरकार (मन्त्रिपरिषद्) को मिति २०७७/०५/०९ गतेको निर्णय बमोजिम कृषि तथा पशुपन्थी विकास मन्त्रालयबाट
तयार गरिएको ।

फलफूल दशक कार्यक्रम अन्तर्गत फलफूल विरुद्ध रोपण तथा फलफूल खेति प्रवर्धन कार्यक्रम सञ्चालन
प्रक्रिया, २०७७

१. कार्यक्रमको परिचयः

राष्ट्रिय फलफूल विकास कार्यक्रम अन्तरगत सशर्त वित्तीय हस्तान्तरण मार्फत स्थानीय तहबाट सञ्चालन गरिने
फलफूल विरुद्ध रोपण तथा फलफूल खेति प्रवर्धन कार्यक्रमको प्रभावकारी कार्यान्वयनका लागि यो कार्यक्रम
सञ्चालन प्रक्रिया तयार गरिएको छ ।

१.१ लक्ष्य/उद्देश्य

यस कार्यक्रम सञ्चालन प्रक्रिया बमोजिम सञ्चालन हुने कार्यक्रमको उद्देश्यहरू देहाय बमोजिम हुनेछः-

(क) सार्वजनिकखाली जग्गाहरूमा फलफूलका विरुद्ध रोपण गरी पर्यावरणीय सुधार तथा भू-उपयोगिता
बढाई उत्पादनशील बनाउने,
(ख) निजी जग्गामा फलफूल खेतिको विस्तारलाई प्रवर्द्धन गरी आयात प्रतिस्थापन तथा नियंति प्रवर्द्धन गर्ने ।

१.२ लक्षित समूह

यस कार्यक्रम सञ्चालन प्रक्रिया बमोजिम सञ्चालन हुने कार्यक्रममा देहाय बमोजिमका लाभग्राही हुनेछन्:-

- भूमिहीन कृषक/ करार खेति
- द्यवसायिक कृषक
- विदेशबाट फर्केका युवाहरू
- प्रधानमन्त्री स्वरोजगार कार्यक्रममासूचीकृत भएका युवाहरू
- निजी कृषिफर्म,
- कृषकसमुह तथासहकारीहरू
- स्थानीय युवा क्लबहरू
- स्थानीय उपभोक्ता समिति
- कम्पनी तथा अन्य संघसंस्थाहरू
- संघ, प्रदेश तथा स्थानीय तहबाट सञ्चालन भएका अन्य विभिन्न कार्यक्रममा सूचीकृत कृषक

१.३ कार्यक्रम सञ्चालन हुने प्रदेश/स्थानीय तह/स्थान

राष्ट्रिय फलफूल विकास कार्यक्रम अन्तरगत सशर्त वित्तीय हस्तान्तरण मार्फत फलफूल विरुद्ध रोपण तथा
फलफूल खेति प्रवर्धन कार्यक्रम सञ्चालन हुने स्थानीय तहहरूमा यो कार्यक्रम सञ्चालन हुनेछ ।

१.४ अपेक्षित उपलब्धि

- (क) सार्वजनिक खाली जग्गाहरूमा फलफूलका विरुद्ध रोपण गरी उत्पादनशील बनाउने,
(ख) निजी जग्गामा फलफूल खेतिको क्षेत्र विस्तार हुने,

(ग) स्थानीय स्तरमा रोजगारी सिर्जना हुने,

२. कार्यक्रमको आधारभूत पक्षहरू तथा सञ्चालन हुने क्रियाकलापहरू:

२.१ सार्वजनिक जग्गामा फलफूल विरुद्ध रोपण कार्यक्रम:

(क) सार्वजनिक जग्गामा फलफूल विरुद्ध रोपण कार्यक्रम सञ्चालनको प्रमुख जिम्मेवारी सम्बन्धित स्थानीय तहमा रहनेछ । यस अन्तर्गत सार्वजनिक जग्गाको उपयुक्त खाली क्षेत्रमा फलफूल विरुद्ध रोपण गरिनेछ ।

(ख) फलफूल खेति विस्तारको लागि सम्बन्धित स्थानीय तहले फलफूल विरुद्ध रोपण गर्न सकिने सम्भाव्य सार्वजनिक जग्गाहरूको पहिचान गरी अभिलेखीकरण गर्नेछ । पहिचान गरिएका उक्त क्षेत्रहरूमा फलफूल खेति गर्नका लागि ३ देखि ५ बर्षे योजना बनाई लागु गरिनेछ ।

(ग) पहिचान भएका सार्वजनिक जग्गाहरूलाई फलफूल खेति गर्न सकिने सम्भाव्यताको आधारमा निम्न तीन किसिममा वर्गीकरण गरिनेछ:-

(अ) १-२ लाइनमा मात्र विरुद्ध रोप्न सकिने रोड कोरिडोर, नदि किनार आदि क्षेत्र ।

(आ) व्यक्तिगत जग्गा सडक वा अन्य सरकारी प्रयोजनको लागि उपलब्ध गराएको हकमा सो जग्गाहरू (जस्तै मध्य पहाडी रोड कोरिडोर क्षेत्र) मा लगाईने फलफूल खेति ।

(इ) खेतिगर्न उपयुक्त रहेका सार्वजनिक जग्गाहरू (जस्तै विद्यालय, कलेजका खाली जग्गाहरू, वन जंगल नभएका सार्वजनिक बाँझो जग्गाहरू, नदी किनारका फराकिलो खाली जग्गा आदि)

(घ) यसरी वर्गीकरण गरिएका सार्वजनिक जग्गाहरूमा स्थानीय माग, संभावना तथा तुलनात्मक लाभका आधारमा उक्त क्षेत्रमा सिफारीस गरिएका फलफूल बालीमध्ये स्थानीय तहले निर्धारण गरेका फलफूल बाली लगाउन सकिनेछ ।

२.२ निजी जग्गामा फलफूल विरुद्ध रोपण कार्यक्रम:

(क) निजी जग्गामा फलफूल विरुद्ध रोपण कार्यक्रम संचालनको प्रमुख जिम्मेवारी सम्बन्धित स्थानीय तहमा रहनेछ । यसको सहजीकरण आवश्यकता अनुसार राष्ट्रिय फलफूल विकास केन्द्रबाट हुनेछ ।

(ख) निजी जग्गामा फलफूल विरुद्ध रोपण गर्दा आवेदकको कार्य योजनाको आधारमा लागत इष्टिमेट बमोजिम अनुदान उपलब्ध गराईनेछ ।

(ग) निजी जग्गामा फलफूल खेति विस्तारको लागि पहाडमा कम्तिमा २ रोपनी र तराइमा कम्तिमा ३ कहा क्षेत्रफलमा बर्गैचा स्थापना गर्नु पर्नेछ ।

(घ) बुँदा नं. (ग) मा उल्लेख भएको व्यवसायिक बर्गैचा स्थापना कार्यक्रमको साथै घरायसी प्रयोजनको लागि करेसा बर्गैचा स्थापनाको लागि माग भए बमोजिमको कार्यक्रम समेत सञ्चालन गर्न सकिनेछ ।

३. कार्यक्रम सञ्चालन विधि:

३.१ कार्यक्रम विस्तृतीकरण तथा सहजीकरण सेवा सुविधा

(क) यस कार्यक्रम संचालन प्रक्रियाको बुँदा २ बमोजिमको कार्यक्रममा तालिका १ बमोजिमको क्रियाकलाप संचालन गर्न सकिनेछ ।

(ख) बुँदा (क) बमोजिमका क्रियाकलापको सहजीकरण सेवा तथा सुविधा (अनुदान सीमा) सम्बन्धित स्थानीय तहले निर्णय गरे बमोजिम हुनेछ ।

(ग) बुँदा (ख) बमोजिम सहजीकरण सेवा तथा सुविधा (अनुदान सीमा) निर्धारण गर्दा स्थानीय तहले सार्वजनिक जग्गामा फलफूल विरुद्ध रोपण कार्यक्रम तथा निजी जग्गामा फलफूल विरुद्ध रोपण कार्यक्रमका लागि

अलग अलग अनुदान सीमा निर्धारण गर्न सक्नेछ ।

तालिका १: कार्यक्रमको विस्तृतिकरण तथा सहजीकरण सेवा सुविधा

क्र.सं	क्रियाकलापको विवरण		सहजीकरण सेवा तथा सुविधा	कैफियत
	प्रथम वर्ष	दोश्रो वर्ष		
१.	जग्गाको सरसफाई, बर्गैचा रेखांकन गर्ने, विरुवा रोप्न खाडल खन्ने, मल मिसाउने तथा पुर्ने, विरुवा रोप्ने, टेका तथा ढापो राख्ने ज्यामी		स्थानीय तहको निर्णयानुसार लागत इष्टिमेटको निश्चित रकम अनुदान निर्धारण हुने ।	सार्वजनिक जग्गामा फलफूल विरुवा रोपण कार्यक्रमतया निजी जग्गामा फलफूल विरुवा रोपण कार्यक्रम दुवैमा लागू हुने ।
२.	फलफूल विरुवा खरिद तथा वितरण		सरकारी दररेट, प्रचलित बजार मूल्य तथा स्थानीय दररेटको आधारमातायार भएको लागत अनुमानको आधारमा स्थानीय तहको निर्णयानुसार अनुदान निर्धारण हुने ।	
३.	स्थानीय सामग्री तथा कम लागत प्रविधिमा आधारित विरुवा संरक्षण, हेरचाह		लागत इष्टिमेटको रकममा स्थानीय तहको निर्णयानुसार अनुदान निर्धारण हुने ।	सार्वजनिक जग्गामा फलफूल विरुवा रोपण कार्यक्रममा मात्र लागू हुने ।
४.	कृषि औजार उपकरण खरिद		लागत इष्टिमेटको रकममा स्थानीय तहको निर्णयानुसार आवश्यक यन्त्र उपकरणको प्रचलित बजार मूल्यमा	सार्वजनिक जग्गामा फलफूल विरुवा रोपण कार्यक्रमतया निजी जग्गामा फलफूल विरुवा रोपण कार्यक्रम दुवैमा लागू हुने ।
५.	सिंचाइ पूर्वाधार		संभाव्य सिंचाइ सुविधाको लागत अनुगमनमा स्थानीय तहको निर्णयानुसार अनुदान निर्धारण हुने ।	
६.		विरुवा पुनः रोपण	अनुगमनको आधारमा क्रियाकलाप २ को १०% अनुदान	सार्वजनिक जग्गामा फलफूल विरुवा रोपण कार्यक्रममा मात्र लागू हुने तथा सो का लागि स्थानीय तहले बजेट व्यवस्थापन गर्ने
७.		फलो अप कार्यक्रम	अनुगमनको आधारमा जिवित प्रति विरुवा अनुदान	

(नोट: १. स्थानीय आवश्यकता एवं प्राविधिक दृष्टिकोणले आवश्यक अन्य क्रियाकलाप समावेश गर्न सकिनेछ तर गैरि उत्पादनमूलक संरचनामा बजेट खर्च गर्न पाइने छैन ।

२. तालिका २ बमोजिम एवं स्थानीय आवश्यकता अनुसार कार्यक्रम विस्तृतीकरण गर्दा कूल बजेटको कमितमा ७० प्रतिशत बजेट फलफूल विरुवा खरिदमा खर्च गर्नुपर्नेछ ।

३. भूमिहिन किसानहरूले सार्वजनिक जग्गामा करार गरी फलफूल खेति कार्यक्रम स्थालन गर्ने गरी पहिचान भएकोमा रोपण, सुरक्षा र विरुवा हुक्मितिको लागि लाभग्राहीको समेत लागत सहभागिता रहने गरी सम्बन्धित स्थानीय तहले ५ वर्ष सम्मको कार्यक्रम तयार गरी सञ्चालन गर्न सक्नेछ ।)

३.२ कार्यक्रम सञ्चालन हुने क्षेत्र निर्धारण तथा लाभग्राही छनौट

३.२.१ समिति:

- (क) निजी तथा सार्वजनिक खाली जग्गाहरूमा फलफूल विरुवा रोपण तथा व्यवस्थापनको लागि सम्बन्धित स्थानीय तहले समिति गठन गर्नेछ । तर सम्बन्धित स्थानीय तहमा कृषि सम्बन्धी कार्यक्रम सञ्चालनको लागि समिति रहेको खण्डमा सोही समितिले कार्यक्रम सञ्चालन गर्न सक्नेछ ।
- (ख) समितिले आवश्यकता अनुरूप विषयसंग सम्बन्धित पदाधिकारी, विशेषज्ञएवं संघ तथा प्रदेश सरकारको जिल्लास्थित कार्यालय/फार्म केन्द्रलाई समितिको बैठकमा आमन्त्रण गर्न सक्नेछ ।
- (ग) समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ:-
- (अ) फलफूल खेति हुनसक्ने सार्वजनिक जग्गाहरूको पहिचान गरी अभिलेखीकरण गर्ने ।
- (आ) माग संकलनको लागि सूचना आहान गर्ने, मुल्याङ्कन तथा छनौटको आधारहरू तयार गर्ने एवं फलफूल विरुवा रोपणको लागि क्षेत्र निर्धारण गर्ने ।
- (इ) कार्यक्रम कार्यान्वयनका लागि प्राविधिक लागत अनुमान तयार गर्ने ।
- (ई) प्राप्त निवेदनहरूको मुल्याङ्कन गरी अनुदानग्राही छनौट गर्ने ।
- (उ) छनौट भएका अनुदानग्राहीलाई उपलब्ध गराईने अनुदान रकम यकिन गर्ने र समझौताको लागि सिफारिस गर्ने ।
- (ऊ) समझौताअनुसारको विभिन्न चरणमा सम्पन्न भएका कार्यको अनुगमन तथा प्रमाणीकरण गर्ने ।
- (ए) अनुदान रकमको किस्ता अनुदानग्राहीलाई भक्तानी गर्न सिफारिस गर्ने ।
- (ऐ) समझौता अनुसार कार्य प्रगति सन्तोषजनक नभएमा वा कार्यसम्पन्न हुन नसक्ने देखिएमा अनुदान किस्ता रकम रद्द गर्न वा अनुदान समझौता रद्द गर्न सिफारिस गर्ने ।
- (ओ) कार्यक्रम अनुगमन गरी पृष्ठपोषण गर्ने ।
- (घ) समितिको सचिवालय सम्बन्धित स्थानीय तहको कृषि शाखा/ इकाई रहनेछ ।
- (ड) समितिलाई सहयोग गर्न समितिले उप समिति गठन गर्न सक्नेछ ।
- (ब) उप समितिको काम कर्तव्य र अधिकार समितिले तोके बमोजिम हुनेछ ।

३.२.२ क्षेत्र निर्धारण / छनौट:

- (क) समितिले अभिलेखीकरण गरेको सम्भाव्य सार्वजनिक जग्गाहरूमा फलफूलविरुवा रोपणकार्यक्रमको लागि सम्बन्धित स्थानीय तहले हरेक आ.व. मा फलफूल विरुवा रोपणको लागि क्षेत्र छनौट गर्नेछ ।
- (ख) निजी जग्गामा फलफूल विरुवा रोपणको लागि हरेक आ.व. मा सार्वजनिक सूचना जारीगरी प्राप्त मागको आधारमा समितिले क्षेत्र छनौट गर्नेछ ।

३.२.३ लाभग्राही/अनुदानग्राही छनौट

- (क) कार्यक्रम सञ्चालनका लागि सम्बन्धित स्थानीय तहले माग संकलनको लागि नियमानुसार सूचना प्रकाशन गर्नेछ ।

- (ख) सूचना प्रकाशन भएपछि बुदा नं १.२ मा तोकिएको लक्षित समूहले उक्त सूचनामा तोकिएको समय भित्रमा सम्बन्धित स्थानीय तहले तोकेको ढाँचामा निवेदन तथा आवश्यक कागजातसहित कार्य योजना संलग्न राखी आवेदन दर्ता गर्नुपर्नेछ ।
- (ग) जग्गा भाडामा लिइ फलफूल बरैचाको स्थापना गर्नेको हकमा कम्तिमा १० (दश)वर्षको करार समझौता गरेको करारको प्रमाणित प्रतिलिपि ।
- (घ) निजी तथा सार्वजनिक खाली जग्गाहरूमा फलफूल विरुद्ध रोपण तथा व्यवस्थापनका लागि समितिले अनुदान लाभग्राहीको छनौटका आधार तयार गरी अनुदानग्राही/लाभग्राहीको छनौट गर्नेछ ।
- (ङ) बुँदा न (घ) बमोजिम अनुदानग्राही/लाभग्राहीको को छनौट एक बर्षे वा बहुवर्षीयकार्यक्रम सञ्चालनको लागि हुन सक्नेछ ।
- (च) बुँदा नं.(ङ) बमोजिम बहुवर्षीय समझौताको लागि अनुदानग्राही/लाभग्राहीछनौट भएमा अधिल्लो वर्षको कार्य प्रगति मूल्यांकन गरी सन्तोषजनक भएमा मात्र सो वर्षिको कार्यक्रम संचालनको प्रक्रिया अधिवाउतु पर्नेछ ।

३.३ अनुदान प्रवाह

- (क) यस कार्यक्रम सञ्चालन प्रक्रिया बमोजिम छनौट भएका अनुदानग्राहीले सञ्चालन गर्नुपर्ने क्रियाकलाप, सो को समयसारणी, अनुदानग्राहीले पालना गर्नुपर्ने शर्त, अनुदान रकम एवं भूक्तानी विधि उल्लेख गरी सम्बन्धित स्थानीय तहले अनुदानग्राहीसँग समझौता गर्नेछ ।
- (ख) बुँदा (क) बमोजिम हुने समझौता बमोजिम स्थानीय तहले अनुदानग्राहीलाई अनुदान भूक्तानी गर्नेछ ।
- (ग) दोस्रो वर्षदिखि ३ वर्षसम्म बरैचा व्यवस्थापनको लागि आवश्यक बजेट व्यवस्थापनको जिम्मेवारीस्थानीय तहको हुनेछ । सार्वजनिक जग्गामा स्थापना भएका बरैचा वा रोपण भएका फलफूल विरुद्ध तहले आवश्यक कार्यक्रम तर्जुमा गरी सञ्चालन गर्न सक्नेछ ।

४. कार्यक्रमसञ्चालनगर्नेसरकार/तह/निकाय र तिनको जिम्मेवारी

४.१ संघीय सरकार

- (क) स्थानीय तहहरूलाई फलफूल विरुद्ध रोपण तथा बरैचा व्यवस्थापन सम्बन्धी प्राविधिक सेवा,
- (ख) कार्यक्रम संचालनमा सहजीकरण,
- (ग) अनुगमन तथा पृष्ठपोषण ।

४.२ प्रदेश सरकार

- (क) प्रदेश सरकार अन्तर्गतको कृषि हेतु कार्यालय फार्म केन्द्रहरूमार्फत प्राविधिक सेवा,
- (ख) फलफूल विरुद्ध उत्पादक सरकारी एवं निजी स्रोत केन्द्र एवं स्थानीय तहहरूबीच समन्वय,
- (ग) कार्यक्रम अनुगमन तथा मूल्याङ्कन ।

४.३ स्थानीय तह

- (क) निजी तथा सार्वजनिक खाली जग्गाहरुमा फलफूल विरुद्ध रोपण तथा व्यवस्थापन कार्यकोलागि उपलब्ध जग्गाको अभिलेखीकरण,
- (ख) फलफूल विरुद्ध रोपणको लागि क्षेत्र छानौट,
- (ग) फलफूल रोपणको लागि भौगोलिक उपयुक्तता एवं किसानको माग बमोजिमको फलफूल छानौट,
- (घ) लाभग्राही/अनुदानग्राही छानौट, समझौता एवं अनुदान प्रबाह,
- (ङ) नियमित अनुगमन तथा पृष्ठपोषण ।
- (च) सर्वान्वयीय हस्तान्तरणमार्फत प्रदेशमा सञ्चालन हुने कार्यक्रमको लागि संघीय निकायबाट सम्बन्धित स्थानीय तहले लागत सहभागिता गर्नुपर्ने भनि तोकिएकोमा सोही बमोजिम लागत सहभागिता सुनिश्चितता गर्ने ।

५. कार्यक्रम अनुगमन, मूल्याङ्कन तथा प्रतिवेदन

- (क) विवरण प्रकाशन गर्नुपर्ने: अनुदान प्रबाह गर्ने स्थानीय तहले अनुदानग्राहीसँग भएको समझौताको विवरणनियमित अध्यावधिक गरी सूचना पाटी र वेबसाइटमा प्रकाशन गर्नेछ । साथै राष्ट्रिय फलफूल विकास केन्द्रले समेत अनुदानग्राहीको नाम सहितको विवरण वेबसाइट मार्फत प्रकाशन गर्नु पर्नेछ ।
- (ख) प्रगति प्रतिवेदन पठाउनु पर्ने:
- (अ) कार्यक्रम सञ्चालन भएका स्थानीय तहहरुले चौमासिक एवं बार्षिक प्रगति विवरण राष्ट्रिय फलफूल विकास केन्द्रमा पठाउनु पर्नेछ । यस बाहेक समय समयमा माग भए बमोजिमको प्रगति तथा अन्य विवरण समेत पठाउनु पर्नेछ ।
- (आ) कार्यक्रमको नियमित प्रतिवेदन पेश नगर्ने स्थानीय तहलाई आगामी आ.व.मा कार्यक्रम सञ्चालनका लागि बजेट उपलब्ध गराईने छैन ।
- (ग) अनुगमन र मूल्याङ्कन: अनुदानग्राहीको अनुगमन संघीय, प्रादेशिक तथा स्थानीय तहका सम्बन्धित निकायहरुबाट संयुक्त वा आवश्यकता अनुसार छुट्टाछुट्ट हुन सक्नेछन् । यसरी भएको अनुगमनको क्रममा दिइएको मौखिक वा लिखित निर्देशन पालना गर्नु अनुदानग्राहीको कर्तव्य हुनेछ ।
- (घ) यस कार्यक्रम सञ्चालन प्रक्रिया बमोजिम अनुदान रकम लिइ दुरुपयोग गरेको पाइएमा वा रकमको हिसाब नबुझाएमा त्यस्ता अनुदानग्राहीलाई प्रचलित कानुन बमोजिम कारबाही गरी असुल उपर गरिनेछ ।

अनुसूची-१

चौमासिक/वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन ढौंचा

कार्यक्रमको नाम: फलफूल दशक कार्यक्रम अन्तर्गत फलफूल विरुद्धा रोपण तथा फलफूल खेति प्रवर्धन कार्यक्रम
कार्यक्रम संचालन गर्ने निकायको नाम: आ.व. २०७... महिना:

१. कार्यक्रम कार्यान्वयन अवस्था

क्र.स.	यस महिनामा संचालन भएको कार्यहरू	हाल सम्मको कार्यक्रम कार्यान्वयन अवस्था

२. कार्यक्रमको प्रतिफल (फलफूल रोपण भएको क्षेत्रफल, लाभग्राही, फलफूल विरुद्धा संख्या, रोजगारी सिर्जना आदि):

-
-
-
-

३. कार्यक्रम/बजेट कार्यान्वयनको अवस्था

क्र. स.	वार्षिक विनियोजन (रु. हजारमा)	यस महिनाको खर्च (रु. हजारमा)	हालसम्मको खर्च (रु. हजारमा)	वार्षिक विनियोजनको तुलनामा खर्च प्रतिशत

४. कार्यक्रम कार्यान्वयनमा देखिएका समस्या तथा सुझावहरू

-
-

